

part. I. tract. 5. resol. 6. ad finem, qui cum alijs docet, Regularem hæreticum occultum posse non solum Inquisitoris; sed etiam Episcopo, ex licentia sui superioris, se subiectere, & ab illo, secundum opinionem probabilem traditam supra, absolutionem obtinere: Imo posse etiam, si Prælatus injustè petitam licentiam denegaret: nam per epicheiam debemus credere voluntatem Papæ, & Religionis esse, ut in eò eventu Episcopus Regularis absolvat.

DISPUTATIO VII.

De Satisfactione, quam imponere
debet Confessarius.

*SECT. I. An teneatur Confessarius
Satisfactionem imponere?*

Conmune est apud DD. ut videre, est apud Card. de Lugo, disp. 25. sect. 4. & P. Tambur. in method lib. 4. cap. 1. §. 1. in aliquibus casibus non teneri Confessarium satisfactionem, seu Pœnitentiam injungere. **Primo:** quando Pœnitens est impotens, ut si sit morti proximus, & sensibus;

bus destitutus, quod si sensus adhuc habeat, poterit aliquid leve injungere, ut semel, aut bis proferre nomen JESÙ, vel etiam Pœnitentiam, cum convaluerit adimplendam; vel si potest per eleemosinas satisfacere, haec sunt illi injungenda in Pœnitentiam. **Secundò:** Si Confessarius per revelationem, vel alias prudenter cognosceret, Pœnitentem integrè propria debita satisfactis, quia ubi nullum est debitum penit, nulla est debita satisfactio; sed quia seclusa revelatione, id raro, vel numquam potest, certò constare, consultum erit, semper levem aliquam pœnitentiam imponere.

Tertio: Quando immediate dabitur perfectæ remissionis remedium, ut si instet martyrium subeundum, vel quando Pœnitens lucratus, vel lucratus est indulgentiam plenariam. **Quarto:** Quando quis scrupulosus intra brevetem tempus sèpius reddit ad confessionem, quia supponit satis imposita in præcedentibus. **Quinto:** Quando creditur, Pœnitens non acceptatus pœnitentiam, vel acceptata non impleturus, opportebit ejus imbecilitati consulere, & ad vitanda graviora mala, solum aliquam levem pœnitentiam imponere.

3. Extra hos verò casus, queritur primò: An Confessarius teneatur sub mortali pœnitenti-

tentiam imponere? Respondeo. In confessione peccati gravis, nec alias ritè confessi, teneri sub mortali poenitentiam imponere. Ita PP. Suarez, Reginald. Lugo, & est communis. Ratio est, quia alias in re gravi Confessarius suum munus, & officium Judicis, & Medicis non adimpleret. Colligitur etiam ex Trident. fest. 4. cap. 18. ubi gravissimis verbis admonet Confessarios, nè si forte peccatis conniveant; alienorum peccatorum participes efficiantur.

4. Si verò pro peccatis venialibus, aut mortalibus, jam alias ritè confessis, poenitentiam non imponeret Confessarius, secluso contemptu, solum venialiter peccare, docent PP. Lugo, Tambur, Busembau, & Diana; quia satisfactio solum requiritur ad integratem Sacramenti, eo modo quo punitio requiritur ad implementum judicij humano; sed in iudicio humano non peccat graviter Iudex, non imponendo paenam parvi momenti; qua Reus propter levia crimina erat dignus, ut est certum: ergò similiter.

5. Quæres secundò: An possit Confessarius imponere poenitentiam absque præcepto, & obligatione, sed solum liberè, & de consilio à Poenitente adimplendam? Negant PP. Vasq. Coninc, Lugo, disp. 25. sect. 4. num. 54. & alii; quia ex Trident. colligitur,

potestatem injungendi poenitentiam oriri ex potestate clavium ad ligandum; si autem liberè imponatur, non manet ligatus Poenitens; sed tamen PP. Suar. Fagund. Villalob. Diana, part. 1. tract. 4. resol. 83. Tambur, ubi supra §. 2. & alij affirman: quia sic imponendo poenitentiam, verè ligat Confessarius Poenitentem, non simpliciter ad necessitatem adimpletionis, sed ad hunc finem consequendi ex opere operato remissionem penè per hoc Sacramentum, quam non ita conqueretur, nisi Confessarius opera aliqua, libet alias liberè, in poenitentiam imponerer.

6. Hujus sententiae praxim ego consularem, quoties Confessarius periculum agnoscet in Poenitente, non adimplendi poenitentiam: quia cum non solum sit Iudex, sed etiam Medicus, imbecilitati Poenitentis propiciet, nè, non adimplendo poenitentiam, in nova peccata prolabatur. Adverto tamen, quod nisi aliter suam mentem explicit Confessarius, semper intelligitur obligari sub gravi, quando confessio est peccatorum mortalium.

****

¶ ¶ ¶ ¶
¶ ¶ ¶ ¶
¶ ¶ ¶ ¶
¶ ¶ ¶ ¶
¶ ¶ ¶ ¶

*SECT. II. Qualem Pœnitentiam,
& quando debeat imponere
Confessarius?*

1. **V**arias difficultates continet sectionis titulus, quas brevites resolvemus. Circa primū ergo quārēs primo: An pœnitentia debeat esse aequalis? Respondeo. Per se loquendo, ita debere esse, sed quia hoc cognoscere, est penē impossibile, relinquitur taxatio Confessarij prudentis arbitrio. Advertendum tamen est ex P. Lugo, disp. 25. sect. 4. num. 60. sufficienter excusari hodiernam Confessariorum praxim, qui pro gravissimis peccatis leves pœnitentias imponunt propter spiritualem infirmitatem pœnitentium, qui gravioribus territi, vel confessionem fugient, vel in magnam afflictionem, imò, & desperationem incident, vel novis peccatis, illas non implendo, se illaqueabunt, vel denique, Confessarios ineptos adibunt, qui eos curare nesciant; semper tamen monendi sunt Pœnitentes de insufficiencia satisfactionis injunctione, illisquē consulendus usus indulgentiarum.

2. Sed tamē ipse P. Lugo ibid. n. 56. P. Busemb. lib. 4. tract. 4. cap. 1. dub. 4. art. 1. n. 2. & alij communiter rejiciunt, quod Dia-

na tenet ex Villalobos, scilicet, Confessarium addendo verba illa: quidquid boni feceris. &c. excusari ab impositione gravis pœnitentiae, quia verba illa, ut potè merè deprecatoria, non habent vim elevandi omnia opera bona ad efficaciam Sacramentalem. Melius autem foret, quod Pœnitentem Confessarius admoneret, ut intentionem haberet omnia opera bona, quæ alijs fakturus est, saltem ad aliquos dies in satisfactionem offerendi.

3. Quārē secundo: An actus interni possint in pœnitentiam imponi? Respondeo affirmativè cum PP. Suarez, Coninc, Lugo, ibidem num. 67. & Tambur. lib. 4. method. cap. 1. §. 4. num. 13. Quia ex una parte sit satis sensibilis externa injunctione Confessarij, & ex alia actus internus ex se est opus aptum ad satisfactionem: imò sāpē erit utilissimum, quod Pœnitens loco satisfactionis meditetur pœnas inferni, Passionem Christi Domini, &c.

4. Quārē tertio: An possit opus alijs debitum ex præcepto imponi? Respondeo affirmativè. Imò aliquando erit conveniens, ut Pœnitens in tali opere remissus, illud diligenter exequatur. Ita PP. Suarez, Vasq. Tambur. ibid. num. 14. Lugo ubi supra, & Diana tom. 3. tract. 4. resol. 84. qui plures citat; & ratio est, quia etiam tale opus est satisfactionum.

rium. Dùd tamen ex eisdem A.A. sunt notanda. Primum: in eò casu duo peccata specie distincta committere Pœnitentem in omissione illius operis; alterum contra virtutem, v.g. temperantiae, si jejunium præceptum imponatur; alterum contra virtutem pœnitentiae. Secundum: Quid semper, ac suam mentem non explicet Confessarius, intelligitur imponere opus non alias debitum, ut si auditionem Sacri imponat, intelligitur præter eam, ad quam tenetur in die festo. Quid vero si diceret: in die Dominica audi dud Sacra, intelligeretur, imponere præter Sacrum debitum ex præcepto, unum aliud, non vero alia duo, quia haec videtur injungentis intentio, cui in his rebus maximè est attendendum.

5. Quares quartò: An possit imponi opus offerendum pro defunctis? Respondeo affirmativè. Ita PP. Tambur. ubi supra cap. I. num. 16. Lugo disp. 25. sect. 4. num. 62. & apud ipsum P. Turrian. dicens oppositam sententiam esse parum probabilem. Ratio est, quia licet satisfactio illius operis ex opere operantis offeratur pro defunctis, tamen ex opere operato ipsi Pœnitenti deservit. Et præterea, voluntas applicandi satisfactionem pro defunctis, utoptè meritoria, est etiam satisfactoria, & manet pro Pœnitente. Denique Catechismus Rom. in fine de satisfactio-

ne, id approbat, imò, & ait, præcipue impo-
nendam esse orationem pro defunctis, quæ
est eleemosina spiritualis acceptissima Deo,
& ipsi rursus orabunt pro Pœnitente. Alias
rationes urgentes vide apud citatum P. Card.
de Lugo.

6. Circa secundum: Quando scilicet im-
ponenda sit satisfactio? Notandæ sunt tres
propositiones damnatae ab Alex. VIII. Prima,
quæ est 16. inter 31. dicebat: „Ordinem
„præmittendi satisfactionem absolutioni, ini-
„duxit non politia, aut institutio Ecclesiæ,
„sed ipsa Christi lex, & prescriptio naturæ
„rei ipsum quomodò dictantis. Secunda,
„quæ est 17. Per illam proxim mox abolven-
„di, ordo pœnitentiae est inversus. Tertia,
„quæ est 22. Sacrilegi sunt judicandi, qui jus
„ad communionem percipiendam præten-
„dunt, antequam condignam de delictis suis
„pœnitentiam egerint.

7. Unde inferes primò: Quod ex institu-
tione Ecclesiæ, & non ex lege Divina Christi,
præmittenda est impositio pœnitentiae ipsi
absolutioni. Notat tamen Diana part. 3. tract.
4. resol. 436. ad finem, Confessarium imponen-
tientiam Pœnitentiam post absolutionem, nec
venialiter peccare. Idem innuit P. Tambur.
ubi supra §. 5. Secundò: Non esse opus, pœni-
tentiam implere ante absolutionem, sed posse
Con-

Confessarium post impositionem poenitentia^{tæ}, mox absolvere, licet aliquando possit ab-
solutionem differre, donec Pœnitens pœni-
tentiam adimpleat, quia ita censetur expe-
diens saluti animæ ipsius. Tertiò: Neque esse
opus, ut Pœnitens ante communionem con-
dignè satisfaciat pro peccatis, immo nec quod
ante illam adimpleat impositam pœnitentia-
m, licet alias pro majori bono Pœnitentis,
hoc ipsum à Confessario possit inponi, ut ali-
quid in pœnitentiam ante communionem
exequatur.

SECT. III. An teneatur Pœnitens acceptare Pœnitentiam, & illam implere?

1. Pœnitentem teneri acceptare pœnitentia-
m impositam, si velit absolutionem,
& etiam illam adimplere, tenent uti certum
communiter DD. adeo ut contrariam sen-
tentiam post Tridentinum, censuris, & notis
plures inurant. Ratio est, quia cum in Con-
fessario detur potestas præcipendi, in Pœnitentia
debet dari obligatio accepandi, hec
enim sunt correlativa; & hæc obligatio ex
genere suo est gravis, quod intellige, non so-
lum de pœnitentijs medicinalibus, sed etiam

de penalibus, quæ præcise in pœnitentiam, &
satisfactionem peccatorum imponuntur.

2. Cum hoc tamen bene sit, quo i si pœ-
nitentia levis imponatur pro peccatis levibus,
aut mortalibus alias ritè absolutis, obligatio
non sit sub gravi peccato, sed sub veniali. Di-
xi supra si velit absolutionem, quia ut docet
Card. de Lugo disp. 25. sect. 5. num. 77. ex P.
Coninc, potest Pœnitens ex metu obligatio-
nis subeundæ ad talēm pœnitentiam, renuere
absolutionem, & ad alium Confessarium re-
currere. Haec tenus convenienter DD. commu-
niter, ut testatur Lugo loco citato. Adhuc
tamen datur locus varijs questionibus.

3. Primi enim queritur: An si peniten-
tia levis imponatur etiam pro mortalibus,
non alias ritè absolutis, teneatur Pœnitens
sub mortali illam adimplere? Respondeo ne-
gativè cum PP. Suarez, Tambur. & Lugo,
qui num. 74. vocat hanc sententiam commu-
nem. Ratio est, quia licet sit causa gravis, ta-
men cum materia ipsa præcepta à Confessia-
rio sit levis, non est sufficiens ad obligatio-
nem gravem, erit tamen veniale illam omite-
tare, & idem est, si de pœnitentia gravi ali-
qua pars levis omittatur propter eamdem ra-
tionem.

4. Quæres secundò: An è contra, si pro
peccatis levibus, vel mortalibus alias ritè

confessis, & absolutis, imponatur poenitentia gravis, teneatur ad illam Poenitens sub mortali? Probabilior sententia affirmat cum PP. Fagundez, Henrq. Coninc, Lugo, & alijs: quia gravitas obligationis non tam desumitur ex causa, pro qua imponitur, ut patet in resolutione dubij antecedentis, quam ex materia, quæ præcipitur, quæ si sit gravis, gravem parit obligationem. Nihilominus contraria sententia etiam est probabilis, quantum tenet PP. Suarez, Layman, Navarro, & Diana part. 3. tract. 4. resol. 136. quia durum videtur, quod culpa contracta sit levis, vel cui alias in alia confessione sit satisfactum, & quod obligatio pro easatisfaciendi sit gravis.

5. Quæritur tertio: Quando debeat Poenitens poenitentiam implere? Respondeo. Quod in tempore præscripto à Confessario, si forte præscriptum fuerit, nec tamen tunc erit peccatum grave aliqua levis dilatio temporis designati, quia communiter Confessarij præceptum potius cadit supra rem, quam supra tempus. Si vero Confessarius, ut assolet, nullum præfixum tempus designaverit, debet impleri, quam primum commodè moraliter posset, sicut communiter docetur de voto, & alijs. Diana tamen part. 2. tract. 1. misc. resol. 53. citans P. Fernandez, afferit, posse Poenitentem per annum differrere poenitentiam injunctam.

injunctam, & ita colligi ex cap. omnes de poenitentijs, & remissionibus.

6. Quæritur quartò: An possit sine novo peccato adimplere poenitentiam in statu peccati mortalis? Respondeo affirmativè cum communi, quia hoc non obest, quo minus præcepto Confessarij satisfiat.

7. Quæritur quintò: An possit impleri poenitentia per alium? Respondeo. Id non posse fieri auctoritate propria ipsius Poenitentis, ut tenent communissimè DD. quia satisfactione, quæ ad materiam hujus Sacramenti pertinet, vocatur à Tridentino actus ipsius Poenitentis; si vero solvatur per alium, jam non erit actus ipsius Poenitentis, sed alterius. Item probatur à paritate aliorum præceptorum jejunij, Missæ, Officij Divini, quæ per alium non possunt impleri. Unde qui impotens fuit ad poenitentiam per se ipsum implementam, non tenetur per alium satisfacere.

8. Imò in probabiliori sententia, nec id potest Poenitens etiam auctoritate Confessarij, quia eadem militat ratio, quod satisfactione deber esse actus Poenitentis. Sed tamen observa primò, ex Card. de Lugo disp. 25. sect. 5. num. 82. posse Poenitenti injungi à Confessario, ut soliciter ab alijs satisfactionem pro se offerendam, & tunc illa solicitatio erit actus Poenitentis, habens valorem Sacramenta-

talein ex opere operato ad satisfaciendum. Secundo: In nostra conclusione non negari opus bonum Petri, v. g. jejunium, posse defervire Joanni in satisfactionem pro peccatis, quod cum D. Thoma in 4. dist. 20. q. 1. art. 2. quæstiunc. 3. docent communiter DD. illa tamen satisfactio non erit Sacramentalis ex opere operato.

9. Tertio ex eodem Card: Eleemosinam, quam servus dat jussu Domini, proculdubio posse esse satisfactionem Sacramentalem ipsius Domini, quia nimis materialiter se haberet, quod illam servus eroget, nisi forte hoc etiam à Confessario prescribatur ad adificationem, vel humilitatis exercitium, ut ipse Dominus manu propria illam exhibeat.

10. Quæritur sexto: Ad quid teneatur, qui poenitentiae impositæ obliviscitur? Respondeo cum PP. Valquez, Lugo, & Tambur. Quod si commodè potest, ad eumdem Confessarium recurrat, qui forte meminerit, vel poenitentiae impositæ, vel peccatorum Poenitentis, ut novam poenitentiam imponat; si non potest commodè, ad nihil tenetur, nec ad repetendam confessionem apud eumdem, vel apud aliud Confessarium, sed, sicut accedit in alijs præceptis, deobligatur propter ignorantiam ortam ex obliuione. Quod verum est, et si oblio fuerit culpabilis, tunc enim fatus

satis est peccatum oblivionis, & negligentiae confiteri. Ita P. Lugo ubi sapra num. 78. & Tambur. lib. 4. method. cap. 2. §. 4.

11. Quæritur ultimò: An teneatur Poenitens sub gravi ad circumstantias operis injuncti? Respondeo. Quod, si circumstantia sit levis, v. g. quod recitatio Coronæ sit ante talam Imaginem, obligabitur Poenitens ad talam circumstantiam sub levi. Si vero circumstantia gravis sit, & substantialis, qualis à Diana part. 3. tract. 4. resol. 55. reputatur recitatio flexis genibus, tenebitur ad illam sub gravi, & ut bene advertit Tambur. totum hoc negotium coligendum est ex intentione Confessarii. sicut etiam, an liberetur Poenitens, nec nè, ab obligatione poenitentiae, quando redditur impotens ad circumstantiae impletionem.

SECT. IV. An Poenitens, vel Confessarius possint poenitentiam commutare?

1. Circa primum dico primò: Poenitens non potest propria authoritate commutare sibi poenitentiam injunctam, etiam in opus evidenter melius, & utilius. Ita tenet communissima sententia contra Portel, Vi-

llalobos, & Dlanam, part. 1. tract. 1. misce.
resol. 53. & part. 3. tract. 4. resol. 53. Quia
nemo potest rem præceptam à Superiori
commutare, ut patet in præceptis Milla, jeju-
nij, &c. quæ non poslunt etiam in evidenter
meliora commutari; quod autem quis possit
proprium votum in melius commutare, ni-
hil probat: tūm quia obligatio ex voto oritur
ex promissione rei, quæ creditur grata Deo:
unde non sit contra Religionem, si in rem
Deo gratiorem commutetur; obligatio veò
poenitentia oritur ex voluntate Confessarij
præcientis hanc rem in particulari, & non
aliam, tūm, quia ipse vovens est loco superio-
ris imponentis sibi legem voti; Pœnitens ve-
rò non est superior, quoad pœnitentiam.

2. Circa secundū: certum est apud om-
nes, eumdem Confessarium posse commutare
pœnitentiam à se impositam. An verò id fieri
debeat intra confessionem? Communis sen-
tentia affirmat, nisi forte fuerit brevissimam
spatium post confessionem, quod aliqui me-
diā horam designant, aliqui diem unum,
aliij verò hebdomadā; quia cum actio illa
sit Sacramentalis, ita debet exerceri, ut cen-
seatur ad idem Sacramentum pertinere.

3. Sed tamen cum PP. Salas, Tambur. &
Lugo, disp. 25, sect. 6. num. 112. Dico secun-
dō: Potest Confessarius etiam longissimo
tem-

tempore post confessionem pœnitentiam à se
impositam commutare. Ratio est, quia ipsa
satisfactio, seu executio pœnitentia, post lon-
gissimum tempus, facit unum moraliter com-
confessione antecedente: ergo idem potest
dici de commutatione pœnitentia, quæ com-
petineat ad idem judicium ejusdem Confes-
sarij semper faciet unum moraliter cum præ-
terita multò ante confessione.

4. Dico tertio: Alter Confessarius non
potest nisi intra confessionem pœnitentiam
commutare. Ita PP. Tambur. & Lugo, quæ
ibid. num. 110. affirmat, contrariam senten-
tiam omni specie probabilitatis carere. Ratio
est, quia impositio, & commutatio pœniten-
tia est actus judicij, & potestatis Clavium;
sed Sacerdos non est Judex, nec potestatem
Clavium habet, nisi dum in Tribunali confes-
sionis Confessarij munus exercet: ergo; &
hinc patet disparitas, cur extra confessionem
possint vota commutari, inò & absolutio à
censuris impertiri; nam haec non sunt semper
actiones Sacramentales, nec ad judicium Sa-
cramentale pertinent, sed procedunt ex po-
testate, quam Pontifex habet, & communis
cat, ut intra confessionem, vel extra illam, ut
sibi libuerit, exerceantur.

5. Dico quartō: ut Confessarius intra
confessionem commutet pœnitentiam alter-

rius Confessarij, debet, vel iterum audire peccata, propter quæ fuit imposta, ut tenet communissima, & probabilior sententia, vel talitem ex praesenti confessione, & testimonio ipsius Pœnitentis aliquam notitiam, licet confusam, de peccatis illis habere, ut limitat P. Fagundez, & non improbat Card. de Lugo, ubi supra num. 109. Ratio est, quia Judex nequit ferre sententiam non cognita causa, alias non erit judicium: ergo, ut Confessarius rancouam Index judicium faciat, & sententiam ferat, debet aliquo modo causam cognoscere. Secundò: Quia si aliter fiat, talis commutatio pœnitentiae non erit Sacramentalis, quia non erit pars Sacramenti hujus secundi; si quidem non potest esse pars hujus Sacramenti pœnitentia, quæ non imponatur pro peccatis confessis in hoc Sacramento; satisfactio enim sequitur confessionem, & absolutiōnem. Neque erit pars Sacramenti primi, quia non procedit ex præcepto primi Confessarij, qui fuit illius Minister. Unde inferes, quod etiam primus Confessarius debet retinere aliquam notitiam saltem confusam peccatorum, ut pœnitentiam commutet.

6. Nihilominus doctissimus Diana cum 13. DD. quos cirat part. 2. tract. 15. misc. resol. 53. & part. 3. tract. 4. resol. 53. contrariam sententiam defendit, posse, scilicet, Confessa-

farium, non audita confessione alteri Confessario facta, pœnitentiam illius commutare, dummodo sit intra confessionem; quia in praesenti confessione potest de tota simul causa Pœnitentis juxta praesentem dispositionem judicare. Unde attenta multitudine DD. ait Card. de Lugo haec sententia est probabilis in praxi. Addit insuper Diana, se existimare DD. contrariae sententiae in Cathedra, vel cella hanc opinionem docuisse; in confessionali vero contrariam practicasse; quia hic est communis usus Confessariorum, & alias magnum illis, & Pœnitenti onus imponeretur; sed ego ab hoc onere immunes Confessarios fore judio, si cum prædicta P. Fagundez limitatione nostram sententiam sequantur in praxi.

7. Demum tria adverte, primùm: Quod ut primus Confessarius pœnitentiam commutet, nulla requiritur causa, quia sicut fuit in ejus arbitrio illam imponere, ita & illam commutare; cum unaquaque res per eisdem causas dissolvatur, per quas nascitur. Ut vero secundus Confessarius pœnitentiam primi commutet, aliqua requiritur causa, qualis erit difficultas, quæ ostendit Pœnitens in eius impletione. Ita Diana tract. illo misc. resol. 53. & P. Tambur. §. 3. num. 24. ex Valero.

8. Secundūm: Quod etiam secundus Confessarius potest commutare pœnitentiam datam

datani à primò propter peccata reservata; etiam si secundùs nullam in reservata jurisdictionem habeat, quia per absolutionem primi fuit peccatorum illorum reservatio sublata. Et ita tenent Navarro, PP. Vasp. Heniq. Diana, ibid. & probabile judicat P. Tambar. §. 2. num. 19. Tertiū: quod dictum est de poenitentiæ commutatione, etiam intelligi de poenitentia medicinali, dammodo in aliam medicinalem saluti Poenitentis convenientem commutetur.

DISPUT. ULTIMA.

De Sigillo, quod observare debet
Confessarius.

SECT. I. An detur, & quale sit
præceptum Sigilli?

Circa primùm omnino certum, & indubitatum est, dari præceptum sigilli, & est illud: *Quo quis obstringitur rem in confessione Sacramentali auditam, alto silentio prorsus involvere, & quasi sigillo muniam habere.* Ita definit P. Tambar. ex P. Vasp. & alijs, cuius definitionis verba explicabimus;

in

in eo et in constitit hujus materie, difficultate quidem, intelligentia.

2. Et primò circa ly: *Rem auditam, quæ scilicet, res sub sigillo includantur, dicemus, scit. seq.* Secundo dicitur: *In confessione Sacramentali, id est, illa in qua, sive validè, sive invalidè, sive fiat, sive non fiat Sacramentum, Poenitens Ecclesiae se subjicit, animo Sacramentum suscipiendi.* Unde si quis alicui Sacerdoti extra confessionem, & sine ordine ad illam sua peccata narret, vel sua negotia occultè communiceret, etiam si dicat, se velle ea dicere, & manere sub confessionis sigillo, tunc solùm remanet obligatio secreti naturalis. Similliter si quis non animo recipiendi Sacramentum, sed vel loquendi, vel fabulandi, vel convitiandi causa, vel Confessarium ad aliquod crimen excitandi, ad illum accedat, vel si sciat illum nullam habere facultatem ipsum absolvendi; quia in his casibus in nullo sensu potest dici confessio illa Sacramentalis.

3. Tertiò dicitur: *Prorsus involvere, hoc est, in nullo omnino casu revelare, in quo differt à secreto naturali, quod in aliquibus casibus potest, imò & aliquando debet frangis sigillum verò confessionis frangendi nullus omnino casus excogitabilis est, etiam si foret in manifestum bonum Poenitentis ipsius, nisi daretur liber, & expressus consensus illius, non*